

IV

(Paziņojumi)

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTI PAZIŅOJUMI

PADOME

Padomes secinājumi, ar ko aicina ieviest Eiropas tiesību aktu identifikatoru (ELI)

(2012/C 325/02)

I. IEVADS

1. Līguma par Eiropas Savienības darbību 67. panta 1. punktā paredzēts izveidot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kur ievēro pamattiesības un dalībvalstu atšķirīgās tiesību sistēmas un tradīcijas.
2. Eiropas brīvības, drošības un tiesiskuma telpai, kurā var notikt tiesu sadarbība, vajadzīgas ne vien zināšanas par Eiropas tiesību aktiem, bet it īpaši – savstarpējas zināšanas par pārējo dalībvalstu tiesību sistēmām, tostarp par to tiesību aktiem.
3. E-likumu jautājumu darba grupas e-likumu sastāva kompetencē ir jautājumi, kas attiecas uz juridiskām datubāzēm un informācijas sistēmām, ko pārvalda Eiropas Savienības Publikāciju birojs ⁽¹⁾.

II. VAJADZĪBU NOTEIKŠANA

4. *EUR-Lex* un *N-Lex* portāliem būtu jānodrošina piekļuve informācijai par ES un dalībvalstu tiesību sistēmām un būtu jākalpo par noderīgu rīku iedzīvotājiem, praktizējošiem juristiem, kā arī dalībvalstu iestādēm.
5. Zināšanas par Eiropas Savienības tiesību aktu saturu un piemērošanu nevar iegūt no ES juridiskajiem avotiem vien, bet jāgūst arī no valstu avotiem, jo īpaši no valstu tiesību aktiem, ar ko īsteno Eiropas Savienības tiesību aktus.
6. Eiropas Savienībā notiekošā sadarbība ir palielinājusi nepieciešamību atrast un Eiropas mērogā apmainīties ar juridisko informāciju, kuras avoti ir reģionālās un valstu iestādes. Šo

nepieciešamību daļēji apmierina digitāli pieejama juridiskā informācija un interneta plašā izmantošana. Tomēr juridiskās informācijas apmaiņu ļoti ierobežo atšķirības, kas pastāv valstu dažādajās tiesību sistēmās, kā arī atšķirības to tehniskajās sistēmās, ko izmanto, lai glabātu un publicētu tiesību aktus to attiecīgajās tīmekļa vietnēs. Tas traucē valstu un Eiropas iestāžu informācijas sistēmu sadarbībai, lai gan dokumenti elektroniskā formātā kļūst pieejami arvien plašāk.

7. Izmantojot *ELI*, šīs problēmas varētu pārvarēt. Unikālu identifikatoru un strukturētu metadatu izmantošana, kataloģizējot oficiālajos laikrakstos un juridiskajos vēstnešos iekļautos valstu tiesību aktus, ja dalībvalstis nolemtu to darīt, ļautu panākt efektīvu, ērtu un ātru informācijas meklēšanu un apmaiņu, kā arī nodrošinātu efektīvus meklēšanas mehānismus likumdevējiem, tiesnešiem, tiesību speciālistiem un iedzīvotājiem.

III. RISINĀJUMU NOTEIKŠANA

8. Atbilstoši proporcionalitātes un decentralizācijas principam katrai dalībvalstij arī turpmāk būtu jāpārvalda pašai savs valsts oficiālais laikraksts vai juridiskais vēstnesis tā, kā tā vēlas.
9. Tomēr, lai nākotnē atvieglotu saikņu veidošanu starp valstu tiesību aktiem un palīdzētu tiesību speciālistiem un iedzīvotājiem izmantot šīs datubāzes, šķiet lietderīgi ieviest kopīgu sistēmu tiesību aktu identifikācijai un to metadatiem. Šāds kopīgs standarts ir saderīgs ar iepriekšējā punktā izklāstītajiem principiem.
10. Tiesību aktu identifikācijai būtu jālieto unikāls identifikators, kas būtu atpazīstams, izlasāms un saprotams gan cilvēkiem, gan datoriem un kas būtu savietojams ar esošajiem tehnoloģiskajiem standartiem. Turklāt *ELI* nodrošina metadatu elementu kopumu, ar ko aprakstīt tiesību aktus saskaņā ar ieteicamo ontoloģiju. Eiropas tiesību aktu identifikatoram (*ELI*) vajadzētu nodrošināt lētu publisku piekļuvi uzticamiem un aktualizētiem tiesību aktiem. Pateicoties

⁽¹⁾ Sk. 16113/10.

tam, ka var izmantot jauno semantiskā tīmekļa arhitektūru, kas ļauj informāciju nepastarpināti apstrādāt gan datoriem, gan cilvēkiem, *ELI* nodrošinātu plašāku un ātrāku datu apmaiņu, dodot iespēju veikt automātisku un efektīvu informācijas apmaiņu.

11. *ELI* vajadzētu sniegt dalībvalstīm un Eiropas Savienībai elastīgu, pašdokumentējošu, sistemātisku un unikālu veidu, kā katalogizēt tiesību aktus pāri dažādām tiesību sistēmām. *ELI* sistēmas *URI* (*Uniform Resource Identifier* – vienotais resursu identifikators) katram tiesību aktam visā Eiropas Savienībā piešķir unikālu un stabilu identifikatoru, vienlaikus ņemot vērā valstu tiesību sistēmu īpatnības.
12. *ELI* ņem vērā ne vien reģionālo, valstu un Eiropas tiesību sistēmu sarežģītību un īpatnības, bet arī izmaiņas juridiskajos resursos (piem., konsolidācijas, atceltus tiesību aktus u. c.). Sistēma ir izstrādāta tā, lai ar to bez grūtībām varētu papildināt jau esošās sistēmas, kas izmanto strukturētus datus, un dalībvalstis to var ieviest tik ātri, cik pašas vēlas.
13. Eiropas judikatūras identifikators (*ECLI*)⁽¹⁾, kura piemērošana ir brīvprātīga, jau nodrošina Eiropas sistēmu judikatūras identifikācijai. Ar *ELI* tiek identificēti tiesību akti, kam ir atšķirīgas un sarežģītākas iezīmes, un abas sistēmas viena otru papildina.

IV. SECINĀJUMI

14. Padome atzinīgi vērtē vairāku dalībvalstu iniciatīvu attīstīt – brīvprātīgi un valstu līmenī – Eiropas tiesību aktu identifikatoru (turpmāk – *ELI*).
15. Atzīmējot, ka katra *ELI* sastāvdaļa (t. i., unikālie identifikatori, metadati un ontoloģija), kā izklāstīts Pielikumā, ir ieviešama brīvprātīgi, pakāpeniski un fakultatīvi, Padome aicina dalībvalstis, kas nolemj ieviest *ELI*, pēc brīvprātības principa:
 - a) piemērot *ELI* tiesību aktu tekstiem, kas pieejami oficiālajos laikrakstos, juridiskajos vēstnešos vai datubāzēs, ko pārvalda dalībvalstis;
 - b) tiesību aktu tekstiem, kas publicēti valstu oficiālajos laikrakstos vai juridiskajos vēstnešos vai darīti pieejami to datubāzēs, piešķirt (kā tās uzskata vispiemērotāk no tehniskā viedokļa):
 - a) unikālu identifikatoru, balstoties uz veidni, kurā izmanto dažus vai visus komponentus, kas izklāstīti Pielikuma 1. punktā;
 - b) daļu no metadatiem un ontoloģijas, kas izklāstīti Pielikuma 2. punktā;
 - c) iecelt valsts *ELI* koordinators, kā aprakstīts Pielikuma 3.1. punktā;
 - d) dalīties ar informāciju par *ELI* un to izplatīt;
 - e) Padomes darba grupā katru gadu apspriest to, kas panākts *ELI* un metadatu ieviešanā valsts tiesību aktiem.
16. Atzīmējot, ka katra *ELI* sastāvdaļa (t. i., unikālie identifikatori, metadati un ontoloģija), kā izklāstīts Pielikumā, ir ieviešama brīvprātīgi, pakāpeniski un fakultatīvi, būtu jāievēro šādi ieteikumi:
 - a) *ELI* būtu jāpiemēro Eiropas Savienības tiesību aktiem, kas atrodami *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un *EUR-Lex* portālā, ko pārvalda Eiropas Savienības Publikāciju birojs;
 - b) Tādēļ Eiropas Savienības Publikāciju birojam, rīkojoties saskaņā ar Lēmumu 2009/496/EK⁽²⁾, būtu *ELI* jāintegrē *EUR-Lex* portālā, kā aprakstīts Pielikuma 4. punktā;
 - c) Eiropas Savienības Publikāciju birojs varētu savā *EUR-Lex* portālā izvietot un uzturēt reģistru ar dalībvalstu *URI* shēmu formālajiem aprakstiem, katalogizētās juridisko atsauču tabulas kopā ar *ELI* ontoloģiju, kā arī noderīgu informāciju.
17. *ELI* sistēmu tiek aicinātas lietot ne vien dalībvalstis, bet arī kandidātvalstis un Lugaņo valstis⁽³⁾, kā arī citi.

⁽¹⁾ Padome aicina ieviest Eiropas judikatūras identifikatoru un vienotu judikatūras metadatu minimālo kopu, par to pieņemot secinājumus (OV C 127, 29.4.2011., 1. lpp.).

⁽²⁾ OV L 168, 30.6.2009., 41. lpp.

⁽³⁾ Islande, Norvēģija un Šveice.

PIELIKUMS

ELI SASTĀVDAĻAS

Šeit minētās ELI sastāvdaļas ļauj izpildīt šīs prasības no tehniskā viedokļa. Šīs sastāvdaļas var ieviest neatkarīgi vienu no otras, taču visas kopā tās ļautu pilnībā izmantot ELI sniegtās priekšrocības.

1. Tiesību aktu identifikācija – kā unikāli identificēt, nosaukt un piekļūt valstu un Eiropas tiesību aktiem

ELI izmanto "HTTP URI", lai precīzi identificētu visu juridisko informāciju, kas visā Eiropā oficiāli publicēta internetā. Šos URI formāli apraksta mašīnlasāmas URI veidnes (IETF RFC 6570), izmantojot komponentus, kam ir semantiska nozīme gan no juridiskā, gan galalietotāja viedokļa. Katra dalībvalsts izveidos pati savus, pašaprakstošus URI, izmantojot aprakstītos komponentus, kā arī ņemot vērā savas valodas īpatnības.

Visi šie komponenti ir fakultatīvi, tos var izraudzīties atkarībā no valstu vajadzībām, un nav jāievēro nekāda noteikta secība. Lai varētu notikt informācijas apmaiņa, izraudzītā URI veidne ir jādokumentē, izmantojot URI veidnes mehānismu, kā šajā piemērā:

```
/eli/{jurisdiction}/{agent}/{sub-agent}/{year}/{month}/{day}/{type}/{natural identifier}/{level 1...}/{point in time}/{version}/{language}
```

ELI template components

	Name	Comments
	eli	
Jurisdiction	Jurisdiction	Use of DCTERMS.ISO3166: 2 alpha country codes, e.g. 'LU' For international organisations, the registered domain name can be used: e.g. 'EU' or 'WTO'
	Agent	Administrative hierarchical structure, e.g. federal States, constitutional court, parliament, etc.
	Subagent	Administrative hierarchical substructure, e.g. the responsible ministry
Reference	Year	YYYY Various interpretations allowed depending on countries' requirements, e.g. date of signature or date of publication, etc.
	Month	MM
	Day	DD
	Type	Nature of the act (law, decree, draft bill, etc.) Various interpretations depending on countries' requirements
	Subtype	Subcategory of an act depending on countries' requirements (e.g. corrigendum)
	Domain	Can be used if acts are classified by themes, e.g. codes
	Natural identifier	Reference or number to distinguish an act of same nature signed or published on the same day
Subdivision	Level 1	Reference to a subdivision of an act, e.g. Article 15
	Level 2	Reference to a smaller subdivision than level 1, e.g. Article 15.2
	Level 3	Reference to a smaller subdivision than level 2
	Level n	Reference to a smaller subdivision
Point in time	Point in time	YYYYMMDD Version of the act as valid at a given date
Version	Version	To distinguish between original act or consolidated version
Language	Language	To differ different official expressions of the same act Use of DCTERMS.ISO3166: 3 alpha

2. Iezīmes, kas apraksta katru tiesību aktu

Lai gan ar strukturētiem *URI*, izmantojot definētu komponentu kopumu, jau pietiek, lai identificētu tiesību aktus, tomēr, piešķirot papildu metadatus, kas izstrādāti, balstoties uz kopīgu sintaksi, varēs sekmēt apmaiņu un stiprināt sadarbību starp juridiskās informācijas sistēmām. Identificējot metadatus, kas apraksta kāda resursa būtiskās iezīmes, dalībvalstis spēs atkārtoti izmantot nepieciešamo informāciju, ko citas valstis apstrādājušas pašas savām vajadzībām, un nebūs jāievieš papildu informācijas sistēmas.

Tādēļ, lai gan dalībvalstis var brīvi izvēlēties izmantot pašas savas metadatu shēmas, tās tiek mudinātas ievērot un izmantot *ELI* metadatu standartus ar kopīgām, bet plašām juridisko atsauču tabulām, kas ļauj apmierināt konkrētas vajadzības. *ELI* metadatu shēma ir paredzēta, lai to izmantotu kopā ar individualizētām metadatu shēmām.

Lai datu apmaiņa kļūtu efektīvāka, *ELI* metadatu elementus var iedalīt klasēs saskaņā ar W3C ieteikumu "RDFa in XHTML: Syntax and Processing":

European Legislation Identifier (ELI)

Field name	Description	Field identifier	Cardinality	Data type	Comments
Legal resource (language independent)					
Any type of legal resource published in an Official Journal at the work level					
<u>Unique identifier</u>	The number or string used to uniquely identify the resource ELI URI schema	id_document	1...*	String	See URI proposal
<u>URI schema</u>	Reference to the URI schema used	uri_schema	1	String	URI of the URI template schema
Local identifier	Local identifier: the unique identifier used in a local reference system	id_local	0...*	String	Act's reference in the EU's, country's or region's own terminology, e.g. CELEX id, national id
Type of legislation	The type of a legal resource (e.g. directive, règlement grand ducal, law, règlement ministériel, draft proposition, Parliamentary act, etc.)	type_document	0...1	Authority resource types table	For European law based on authority table: Resource types = class names in the OP's common data model (CDM). For national and regional laws specified on the appropriate level. Types of legislation are specific for each jurisdiction
Territorial application	Geographical scope of applicability of the resource (e.g. EU, country/Member State, region, etc.)	relevant_for	0...*	Authority table	Individual administrative units, taxonomy of possible values to be defined (NUTS taxonomy, two or more levels)
Agent/authority	Organisation(s) responsible for the resource The European institution, other bodies or Member State or regional bodies, who initiated/adopted the legal resource (e.g. European Parliament, Luxembourg Government, Rheinland-Pfalz Parliament, etc.)	agent_document	0...*	Authority table corporate body	Based on authority tables: Corporate bodies/countries, if necessary extended to cover regional agents. Record project
Subagent/subauthority	Person or suborganisation primarily responsible for the resource (e.g. name of ministry if applicable)	Service	0...*	String	Text indicating responsible ministries, DGs, etc.
Subject	The subject of this legal resource	is_about	0...*	Reference to Eurovoc (concept_eurovoc)	Eurovoc, national and regional extensions might be needed for areas not currently covered
Date of document	The official adoption or signature date of the document	date_document	0...1	Date	Format: YYYY-MM-DD

Field name	Description	Field identifier	Cardinality	Data type	Comments
Date of publication	Date in which this legal resource was officially published/ratified	date_publication	0...1	Date	Format: YYYY-MM-DD Depending on the Member State, the date of publication or ratification (signature of the responsible organisation)
Date entering in force	Applicable date for the resource, if known and unique. Otherwise use controlled vocabulary such as 'multiple', 'unspecified-future', etc.	date_entry-in-force	0...*	Date or string	Format: YYYY-MM-DD or string "unspecified"
Date no longer in force	Applicable date starting from which the resource is not in force anymore	date_no-longer-in force	0...*	Date or string	Format: YYYY-MM-DD or string "unspecified"
Status	Status of the legal resource (in force, not in force, partially applicable, implicitly revoked, explicitly revoked, repealed, expired, suspended, etc.)	Status	0...*	String	Free text
Related to	Reference to draft bills, judgments, press release, etc.	related_to	0...*	URI identifier to other legal resource(s)	
Changed by	Legal resource changed (amended or replaced) by another legal resource (typically a newer version, replacement can be completely or partially)	changed_by	0...*	URI identifier to other legal resource(s)	
Basis for	Legal resource (enabling act) enables another one (secondary legislation)	basis_for	0...*	URI identifier to other legal resource(s)	Enabling act/empowering act
Based on	Legal resource is based on another legal resource (e.g. a Treaty article, a provision in the constitution, framework legislation, enabling act, etc.)	based_on	0...*	URI identifier to other legal resource(s)	
Cites	References to other legal resources mentioned in the resource	Cites	0...*	URI identifier to other legal resource(s)	
Consolidates	Reference to the consolidated version(s) of the resource	consolidates	0...1	URI identifier to other legal resource(s)	
Transposes	References to other legal resources that allow Member States to adopt relevant legislation	transposes	0...*	URI identifier to other legal resource(s)	
Transposed by	References to other legal resources that have been adopted to comply with a framework legislation	transposed_by	0...*	URI identifier to other legal resource(s)	

Field name	Description	Field identifier	Cardinality	Data type	Comments
Interpretation (expression)					
<u>Expression belongs to a work</u>	Association of the expression with its work	belongs_to	1	URI of work	
<u>Language</u>	Language version of the expression	language_expression	1	String	Based on authority table: Languages. Record project
<u>Title</u>	Title of the expression	title_expression	1	String	The name given to the resource, usually by the creator or publisher
Short title	Established short title of the expression (if any)	short_title_expression	0...1	String	
Alias	Alternative title of the expression (if any)	title_alternative	0...1	String	
Publication reference	Reference to the Official Journal or other publication in which the legal resource is published, identified by a suitable mechanism	published_in	0...*	String	
Description of the act	A suitable free text description of the legal resource in the expression's language (e.g. using the abstract)	description	0...1	String	
Format (manifestation) link or description to the physical object					
Manifestation belongs to an expression	Association of the manifestation with its expression	manifests	0...1	URI of expression	If a link to a file is given, then the manifests element must be present
Link to file	Link to the concrete file (can be a local link)	link_manifestation	0...*	Any URI	
Publisher	The entity (e.g. agency including unit/branch/section) responsible for making the resource available in its present form, such as a publishing house, a university department, or a corporate entity	publisher	0...*	String	In a given country often a constant

Bold and underlined: mandatory field.

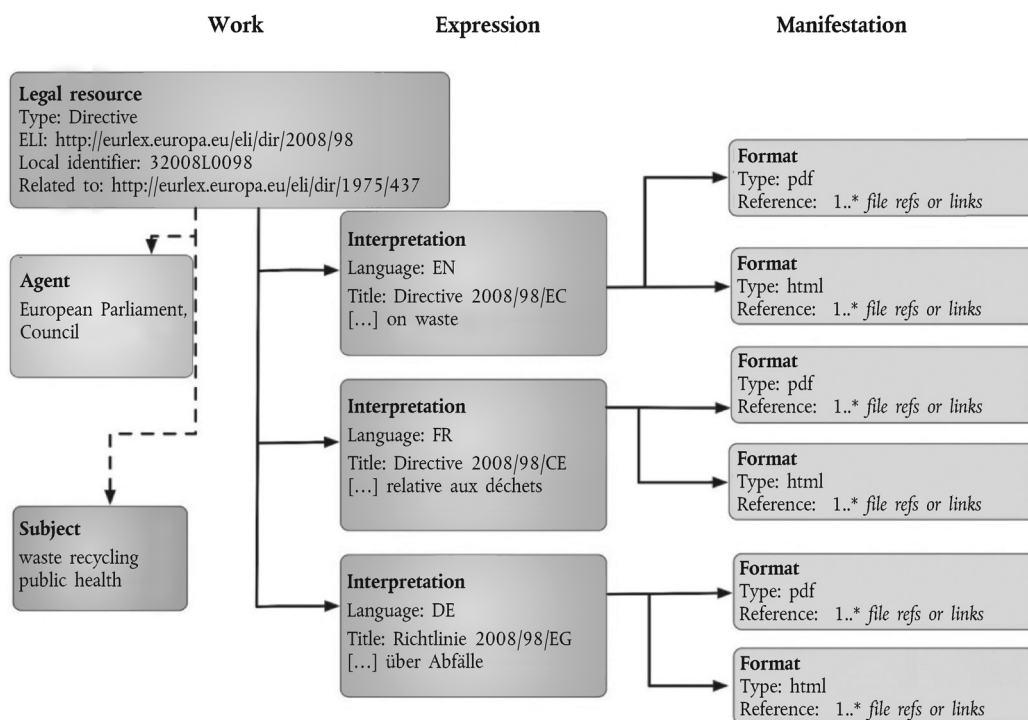
Bold: recommended.

b) Ontoloģija

Ontoloģija ir “kopējas konceptualizācijas tieša, formāla specifikācija”, ar ko formāli apraksta noteiktu konceptu kopu un attiecības konkrētā jomā. Aprakstot tiesību aktu iezīmes un to attiecības ar dažādiem konceptiem, kļūst iespējama kopēja izpratne un starp terminiem var novērst nenoteiktības. Tā kā tā ir formāla specifikācija, to var nepastarpināti apstrādāt ar informācijas sistēmām.

Pašas ELI pamatā ir ļoti izplatītais modelis “Funkcionālās prasības bibliogrāfiskajiem ierakstiem” (*Functional requirements for bibliographic records – FRBR*, <http://archive.ifla.org/VII/s13/frbr/>), kas pieskaņots citām pašreizējām standartizācijas iniciatīvām šajā jomā. FRBR nošķir tādus konceptus kā “darbs” (atsevišķs intelektuālās vai mākslinieciskās jaunrades veikums), “izteiksme” (darba intelektuālā vai mākslinieciskā realizācija) un “manifestācija” (izteiksmes fiziskais iemiesojums).

ELI sistēmā juridiskie resursi tiek parakstīti, ievērojot tādu pašu abstrakciju:

3. Par īstenošanu valstīs

3.1. Valsts ELI koordinators

- Katrai dalībvalstij, kas lieto ELI, ir jāieceļ valsts ELI koordinators. Vienā valstī nevar būt vairāk par vienu ELI koordinators.
- Valsts ELI koordinators atbildībā ir:
 - sniegt ziņojumus par to, kas panākts ELI ieviešanā;
 - definēt piemērojamo(-ās) URI veidni(-es) un par to(-ām) informēt Eiropas Savienības Publikāciju biroju;
 - dokumentēt pieejamos metadatus un to saikni ar ELI metadatu shēmu (attiecīgā gadījumā);
 - dalīties ar informāciju par ELI un to izplatīt.
- Valsts ELI koordinators būtu jāsniedz informācija, kas publicējama ELI tīmekļa vietnē, kā noteikts 4. punktā, informācija, kas apraksta, kā tiek veidots kārtas numurs.

3.2. Īstenošana

1. *ELI* īstenošana ir valstu atbildībā.
2. *ELI* var fakultatīvi izmantot arī paša tiesību akta fiziskajā veidolā, lai atvieglotu katalogizēšanu.

4. **ELI tīmekļa vietne**

1. Būtu jāizveido *ELI* tīmekļa vietne – šai tīmekļa vietnei vajadzētu būt daļai no *EUR-Lex* portāla.
2. Tīmekļa vietnē vajadzētu būt:
 - a) informācijai par *ELI* formātu un lietošanu. Attiecībā uz formātu tajā vajadzētu būt:
 - i) formatējuma noteikumiem, kā aprakstīts 1. punktā;
 - ii) (atsaucei uz sarakstu) sarakstam ar iesaistīto valstu nosaukumu saīsinājumiem;
 - iii) tehniskajai informācijai;
 - b) informācijai par metadatu un ontoloģijas pieejamību, kā izklāstīts 2. punktā;
 - c) informācijai par valsts *ELI* koordinatoriem – to loma un pienākumi, kā arī kontaktinformācija par katru valsti.

5. **ELI Eiropas Savienībā**

1. *ELI* koordinators Eiropas Savienībā ir Eiropas Savienības Publikāciju birojs.
 2. Pielikumā attiecīgajos gadījumos “valsts” vai “dalībvalsts” vietā būtu jālasa “ES”.
-